

en af de hidtidige centerkommunalbestyrelser, der på vegne af flere kommunalbestyrelser udbyder danskuddannelserne, eller hos et andet kommunalt fællesskab. På samme måde kan en kommunalbestyrelse efter aftale overdrage sit ansvar for og kontrol med udbydet og udbydernes virksomhed til en anden kommunalbestyrelse eller til et kommunalt fællesskab.

Det er som i dag kommunalbestyrelsen i bopælskommunen, der henviser til danskuddannelse hos en udbyder, dog således at udlændingens ønske til udbyder så vidt muligt imødekommes. Med lovforslaget gives der mulighed for frit valg af udbyder for selvforsørgende udlændinge, der ikke modtager aktiverings-tilbud.

Med lovforslaget skabes der desuden gennem regelforenklning af uddannelsesområdet større frihed for kommunerne til at udbyde og tilrettelægge danskuddannelserne. Det sker bl.a. gennem udvidelsen af udbyderkredsen og afskaffelse af en række af lovens hidtidige bestemmelser om holdsætning, daglig ledelse på sprogcentre og hos andre udbydere og pædagogisk råd og sprogcenterråd som rådgivende organer for sprogcentre. Hertil kommer bestemmelserne om krav til voksenpædagogisk miljø og lokaler. Det betyder f.eks. ikke, at der ikke længere skal være en leder knyttet til udbyderne, eller at lokalene ikke skal være velegnede til formålet, men at kommunerne selv skal sørge for, at uddannelserne gennemføres professionelt og kvalificeret uden detaljeret regulering herom i lov og bekendtgørelse.

7. Økonomistyringen i forhold til udbyderne af danskuddannelsen

7.1 Gældende regler

De samlede offentlige udgifter til danskundervisning for voksne udlændinge udgjorde i 2001 ca. 1 mia. kr.

Kommunalbestyrelsen afholder udgifterne til danskundervisningen til udlændinge, der er bosat i kommunen – dog bortset fra forsikrede ledige, der deltager i undervisningen som led i aktivering efter lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik. Staten finansierer fuldt ud kommunernes udgifter til danskundervisning. Finansieringen af kommunernes udgifter til danskundervisning afhænger af kursistgruppe.

Udgifter til danskundervisningen af udlændinge, som er omfattet af integrationsloven, dækkes via aktivitetsbestemte tilskud, som er fastsat i integrationsloven. Tilskudenes størrelse afhænger af, hvor mange timer den enkelte udlænding deltager i danskundervisning samt af, om udlændingen skal tilbydes aktivering. Tilskudenes størrelse er baseret på en antagelse

om, at de gennemsnitlige udgifter til danskundervisningen udgør 67,7 kr. pr. undervisningstime (2003-p/l).

Kommunernes udgifter til danskundervisning af udlændinge, som ikke er omfattet af integrationsloven, finansieres via tilskud pr. time fra staten samt via bloktilskudet. Efter gældende regler yder staten et tilskud på 33 kr. pr. undervisningstime (2003-p/l), som tilbydes udlændinge med bopæl i kommunen. Tilskudet ydes dog ikke for udlændinge omfattet af integrationsloven eller forsikrede ledige, som deltager i undervisningen som led i aktivering efter lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik. Tilskudet udgør dermed ca. halvdelen af den gennemsnitlige udgift til danskundervisning pr. time.

Kommunernes samlede udgifter til danskundervisning er omfattet af den kommunale budgetgaranti, hvilket indebærer, at bloktilskudet årligt reguleres i forhold til de kommunale nettoudgifter på området.

Det er i dag de enkelte centerkommuner, der fastlægger bevillingerne og afregningsmodellerne for sprogcentre og afregningsmodellerne med bopælskommunerne på baggrund af mellemkommunale aftaler. Nogle sprogcentre kompenseres for deres udgifter i form af en tilskudsramme beregnet på baggrund af den forventede aktivitet, der kan efterreguleres. Andre sprogcentre får deres udgifter refunderet på baggrund af en fast timepris, der normalt dækker alle udgifter forbundet med undervisningen. Centerkommunernes opkrævning af refusion for danskundervisningen hos bopælskommunerne er typisk baseret på den gennemsnitlige kursisttimepris. Kursisttimeprisen fungerer i dag som en enhedstakst for danskundervisningen på de tre spor dækkende såvel faste som variable undervisningsudgifter.

7.2 Foreslåede regler

Det foreslås, at de lokale finansieringsmodeller for afregningen med sprogcentre erstattes af en fælles taxameterbaseret finansieringsmodel gældende for alle udbyderne af danskuddannelserne med landsdækkende, vejledende takster for uddannelserne, der fastsættes på finansloven. Taksterne fastsættes pr. modul.

De landsdækkende, vejledende takster for danskuddannelsens enkelte moduler er den standard, udbyderne typisk må indstille deres virksomhed efter med mulighed for at udnytte de frihedsgrader, der følger af manglende central regulering af holdstørrelse, holdsætning mv. Hertil kommer muligheden for fleksible tilrettelæggelsesformer for undervisningen med anvendelse af få eller ingen lærertimer ved inddragelse af undervisning i studieværksteder med eller uden læ-